

**2015 - 2018 KOBİ STRATEJİSİ
VE EYLEM PLANI**

- K S E P -

**(08 Kasım 2016 tarihli KSEP İzleme ve Yönlendirme
Komitesi Kararları ile güncellenen eylem planı)**

EYLEM PLANI

KOBİ'lere yönelik ulusal politikaların belirlendiği bu strateji dokümanı kapsamında, ilgili kurum ve kuruluşlara düşen görevlerin açık bir şekilde ifade edilmesi, stratejik alanlar ve hedefler çerçevesinde uygulanması gerekli görülen eylem ve projelerin hayata geçirilebilmesi amacıyla bir Eylem Planı oluşturulmuştur. Eylem Planında her bir eylem/projenin “Sorumlu Kuruluşu” ve “İşbirliği Yapılacak Kuruluşları” belirtilmiştir. Sorumlu kuruluşlar, sorumlu oldukları eylem/projelere ilişkin olarak;

- Eylem/projenin yürütülmesi ve varsa işbirliği yapılacak kuruluşlar ile gerekli koordinasyonun sağlanması,
- Her yılın 1. ve 7. ayının sonuna kadar KOSGEB tarafından belirlenecek formatta hazırlanacak Hedef İlerleme Raporunun KOSGEB'e iletilmesi,
- Yürütülen faaliyetlerin izlenmesi ve KOBİ'lerle ilgili hususlardaki diğer gelişmelerin takip edilebilmesi için KOSGEB tarafından talep edilebilecek ilave bilgilerin KOSGEB'e iletilmesi,
- KSEP İYK ve KOSGEB'in, eylem/projelerin yürütülmesine ilişkin aksamalar hakkındaki bildirimleri doğrultusunda gerekli tedbirlerin alınması,
- Hedeflerin gerçekleştirilebilmesine yönelik olarak, ihtiyaç duyulması durumunda, yeni eylem/proje ve önerilerin oluşturularak KOSGEB'e iletilmesi,

hususlarından sorumludur.

Eylem Planı'nda yer alan eylemler oluşturulurken, 10. Kalkınma Planı kapsamında belirlenen ulusal makro hedeflerden KOBİ'lerle ilgili olanlara yönelik temel göstergeler esas alınmıştır. Bu kapsamda söz konusu eylemlerin başarıyla gerçekleştirilmesinin aşağıda belirtilen makro hedeflere ulaşılmasına doğrudan ve dolaylı olarak katkı sağlayacağı varsayılmıştır.

- KOBİ'ler tarafından yapılan ihracatı, 150 Milyar Dolar seviyesine ulaştırmak,
- İhracat yapan KOBİ sayısını 60 Bine çıkarmak,
- KOBİ'lerin ticari kesim Ar-Ge harcamalarındaki payını %33 seviyesinde korumak,
- Plan dönemi boyunca KOBİ'lerde 3 Milyon yeni çalışan istihdam etmek.

2015-2018 KOBİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

STRATEJİK ALANLAR, HEDEFLER VE YÜRÜTÜLECEK EYLEM/PROJELER

06 Mayıs 2016 tarihli İzleme ve Yönlendirme Komitesi kararları ile yapılan düzenlemeler

08 Kasım 2016 tarihli İzleme ve Yönlendirme Komitesi kararları ile yapılan düzenlemeler

STRATEJİK ALAN 1: KOBİ'LERİN REKABET GÜÇLERİNİN ARTIRILMASI VE BÜYÜMELERİNİN SAĞLANMASI

Stratejik Hedef 1: KOBİ'lerin kurumsallaşmalarının, markalaşmalarının sağlanması ve verimlilik düzeylerinin yükseltilmesi

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.1.1.	KOBİ'lerin sanal pazaryerlerine girişleri ve bu pazarlarda yaptıkları ticaret artırılabilecektir.	KOSGEB (S), GTB, Ekonomi Bakanlığı , Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UDHB), Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.	2015-2018	KOBİ'lerin yeni alıcılar, yeni pazarlar veya ticari ortaklar bulmaları, ilave satış kanalları yaratılması, aracıya gerek kalmadan doğrudan alıcıya ulaşabilmeleri, daha düşük maliyetli pazarlama araçları kullanabilmeleri, rakiplerini ve ürünlerini izleyebilmeleri ve bölgesel farklılıklar nedeniyle ortaya çıkan farklı çalışma saatlerinden kaynaklanan sınırlılıkları ve sorunları ortadan kaldıracakları gibi amaçlarla KOBİ'lerin sanal pazar yerlerine girişlerini teşvik edecek bir destek programı hazırlanacak ve bu pazar yerlerindeki e-ticaret hacmi artırılabilecektir.	Sanal pazara girişi desteklenen işletme sayısı
					Sanal pazaryerlerinde e-ticaret yapmaları için destek sağlanan KOBİ sayısı
					Sanal pazara girişi desteklenen işletmelerin gerçekleştirdikleri e-ticaret tutarı
1.1.2.	KOBİ'lerde BİT kullanımı ve e-ticaret yaygınlaştırılacaktır	KOSGEB (S), Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, GTB, BSTB, TÜİK, TOBB, TESK	2015-2018	BİT kullanımı ve e-ticarete yönelik olarak KOBİ'lere verilen eğitim ve danışmanlık hizmetleri desteklenecektir. Ayrıca, BİT kullanımı ve e-ticaret, elektronik eğitimler yoluyla yaygınlaştırılacaktır. Eylem kapsamında sağlanan ilerlemeler, TÜİK tarafından yürütülen Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçları kapsamında izlenecektir.	BİT kullanımına yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti alan KOBİ sayısı
					BİT kullanımına yönelik KOBİ'lere verilen eğitim ve danışmanlık destek tutarı
					E-ticarete yönelik eğitim ve danışmanlık hizmeti alan KOBİ sayısı
					E-ticarete yönelik KOBİ'lere verilen eğitim ve danışmanlık destek tutarı
					BİT kullanımı ve E-ticaret konulu elektronik eğitimlerden yararlanan KOBİ sayısı
1.1.3.	KOBİ'lerin verimlilik düzeylerinin yükseltilmesine yönelik çözüm önerileri üretilmesi amacıyla bir araştırma projesi yürütülecektir.	BSTB (S), Kalkınma Bakanlığı, KOSGEB, TÜİK	2015-2018	KOBİ'lerde verimlilik bilincinin yaygınlaştırılması ve KOBİ'lerle büyük işletmeler arasındaki verimlilik farkının kapatılmasına yönelik tedbirlerin ortaya konulması amaçlarıyla bir araştırma projesi yürütülecektir. Ayrıca, KOBİ'lerdeki kurumsallaşma ve verimlilik algısını ölçmek	Proje ile üretilen tedbirler kapsamında yapılacak düzenlemeler

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
				üzere anket çalışması yapılacaktır. 2015 yılında uygulanmasına başlanacak proje ile KOBİ'lerin verimlilik artırıcı projelerinin ne şekilde desteklenebileceğine ilişkin bir program oluşturulacaktır. 2016 yılından itibaren KOBİ'lerin verimlilik artırıcı projeleri KOSGEB tarafından desteklenecektir.	Projesi desteklenen KOBİ sayısı
1.1.4.	KOBİ'ler tarafından hazırlanan kurumsallaşma ve markalaşma konulu projeler desteklenecek, KOBİ'lerin kurumsallaşma ve markalaşma seviyeleri tespit edilecektir.	KOSGEB (S), TPE, TSE, Türk Akreditasyon Kurumu	2015-2018	KOBİ'ler tarafından hazırlanan kurumsallaşma ve markalaşma konulu projeler KOSGEB tarafından desteklenecektir. Ayrıca, KOBİ'lerin kurumsallaşma ve markalaşma seviyelerinin tespitine yönelik olarak 2016 yılında bir saha araştırması yapılacaktır. Aynı araştırma, eylem kapsamında yapılan faaliyetler sonucu kaydedilen gelişmeyi tespit edebilmek amacıyla 2018 yılının ikinci yarısında tekrarlanacaktır.	Projesi desteklenen KOBİ'lerin aldıkları Marka Tescil Belgesi sayısı Projesi desteklenen KOBİ'ler tarafından yürürlüğe alınan aile şirketi anayasası sayısı Projesi desteklenen KOBİ'ler tarafından yürürlüğe alınan organizasyon şeması sayısı
1.1.5.	Orta ölçekli KOBİ'lerde profesyonel yönetici istihdamı artırılabilecektir.	KOSGEB (S), TOBB, TESK, İlgili STK'lar	2015-2018	Profesyonel yönetici ihtiyacının karşılanması kapsamında, orta ölçekli KOBİ'lere yönelik ihtiyaç analizi çalışması yürütülecektir. Elde edilecek bulgular doğrultusunda destek mevzuatı hazırlanacaktır.	Destek kapsamında orta ölçekli KOBİ'lerde istihdam edilen profesyonel yönetici sayısı
1.1.6.	Destek sağlayıcı kuruluşlar tarafından yapılacak gerekli mevzuat düzenlemeleri yoluyla, verimlilik alanında sistematik gelişmeler kaydeden KOBİ'lerin öncelikli olarak desteklenmesi sağlanacaktır.	BSTB (S), KOSGEB, TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, GTB, Hazine Müsteşarlığı, Kalkınma Ajansları, TÜİK, TOBB, TESK	2015-2018	Verimlilik alanında sağladıkları gelişmeleri belgelendirebilen KOBİ'lerin, kamu destek ve teşvikleri ile diğer finansman olanaklarından öncelikli ve avantajlı olarak yararlanmasına yönelik mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır. Destek sağlayıcı tüm kuruluşlar destek istatistiklerini KOBİ ayırımında tutacak ve eyleme ilişkin performans göstergesinin izlenmesi, Devlet Destekleri Genel Müdürlüğü (DDGM) tarafından gerçekleştirilecektir.	Verimlilik alanında sağladıkları gelişmeleri belgelendirebilen KOBİ'lere aktarılan destek tutarının tüm KOBİ'lere aktarılan destek tutarı içerisindeki payı
1.1.7.	KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılabilmesine yönelik araştırma projesi yürütülecektir.	KOSGEB (S), BSTB, Ekonomi Bakanlığı, GTB, TÜİK, TOBB, TESK, TİM	2015-2018	Eylem kapsamında yürütülecek proje aşağıdaki 3 modülü içerecektir: - Ortak iş yapma kültürünün önündeki "Yasal, İdari ve Sosyo-Kültürel" problemlerin tespit edilmesi, - İhracatta sürekliliğin sağlanması, - Orta-yüksek ve yüksek teknoloji olarak sınıflandırılan sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lerin ihtiyaçlarının tespiti ve bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi	Proje ile üretilen tedbirler kapsamında yapılan düzenlemeler

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.1.8.	Sanayide kullanılan verimsiz elektrik motorlarının dönüşümü sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, Ekonomi Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB), Kalkınma Bakanlığı, GTB, AB Bakanlığı, TSE, Kalkınma Bankası, OSB Üst Kuruluşu	2015-2018	Sanayide kullanılan verimsiz elektrik motorlarının dönüşümü için gerekli envanter oluşturma, mevzuat düzenlemesi, denetim, yaygınlaştırma ve finansmana erişime yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir. İşletmelerde kullanılan verimsiz elektrik motorlarının dönüşümü için bir destek programı oluşturulacak ve uygulanacaktır.	Dönüşümü gerçekleştirilen motor sayısı

Stratejik Hedef 2: KOBİ'lerde ortak iş ve proje geliştirme kültürünün yaygınlaştırılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.2.1.	KOBİ'lerin, çevresel ve ekonomik kazanım için Endüstriyel Simbiyoz kavramı çerçevesinde, işbirliği ağları oluşturmaları sağlanacaktır.	TTGV (S), BSTB, ÇŞB, Kalkınma Bakanlığı, KOSGEB, Kalkınma Ajansları, TÜBİTAK, Üniversiteler	2015-2018	Endüstriyel Simbiyoz, birbirinden bağımsız çalışan, tercihen fiziksel olarak birbirine yakın olan, iki veya daha fazla ekonomik işletmenin bir araya gelerek hem çevresel performansı hem de rekabet gücünü artıracak uzun süreli ortaklıklar kurması ve dayanışma içinde çalışması anlamına gelmektedir. Endüstriyel Simbiyozla dâhil olacak KOBİ'lerde atık azalımı, su tasarrufu, doğal kaynak ikamesi, arazi kazancı, işgücü tasarrufu, enerji tasarrufu, CO2 azaltımı, yeni istihdam ve yeni ürün oluşturma gibi alanlarda ilerleme sağlanması hedeflenmektedir. Eylem kapsamında her bir uygulama yılı için bir Endüstriyel Simbiyoz oluşturulacaktır.	Programa katılım sağlayan KOBİ sayısı
1.2.2.	Düzenlenecek proje pazarı etkinlikleri aracılığıyla KOBİ'lerin ortaklıklar kurması sağlanacaktır.	Kalkınma Bakanlığı (Kalkınma Ajansları) (S), KOSGEB, TOBB, TESK	2015-2018	Kalkınma Ajansları tarafından bölgesel bazda düzenlenecek proje pazarı etkinlikleri kapsamında, KOBİ'lere kamu destekleri, proje hazırlama gibi konularda eğitimler verilecek, eğitimler sonucunda KOBİ yetkilileri arasında görüşmeler gerçekleştirilmesi sağlanarak ortaklıklar oluşturulması teşvik edilecektir.	Proje pazarlarına katılan KOBİ sayısı Organizasyona katılan KOBİ'lerin ortak geliştirdikleri proje sayısı
1.2.3.	KOBİ'lerin işbirliği-güçbirliği anlayışında bir araya gelerek "ortak sorunlara ortak çözümler" üretmeleri sağlanacaktır.	KOSGEB (S), TOBB, TESK	2015-2018	KOSGEB tarafından uygulanacak İşbirliği Güçbirliği Destek Programı ile KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, düşük kapasite kullanımı, rekabet gücü zayıflığı, finansman başta olmak üzere tek başlarına çözümünde zorlandıkları ortak sorunlara ortak çözümler üretmek için bir araya gelerek hazırladıkları işbirliği-güçbirliği projeleri desteklenecektir.	Ortaklık kuran KOBİ sayısı Ortaklıklara sağlanan destek tutarı Kurulan ortaklıkların hayatta kalma süreleri
1.2.4.	KOBİ'lerin bölgesel düzeyde rekabet güçlerinin artırılabilmesine yönelik kümelenme faaliyetleri teşvik edilecektir.	Kalkınma Bakanlığı (Kalkınma Ajansları) (S), BSTB, Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB	2015-2018	KOBİ'lerin bölgesel düzeyde rekabet güçlerinin artırılabilmesi amacıyla Kalkınma Ajansları tarafından kümeler ve kümelenmeler tespit edilerek bölgesel gelişme stratejilerine katkı sağlayacak şekilde desteklenecektir.	Desteklenen küme sayısı Desteklenen kümelerde faaliyet gösteren KOBİ sayısı

Stratejik Hedef 3: Sürdürülebilir kalkınma ve büyüme için KOBİ'lerin ulusal ve uluslararası mevzuata uyum yeteneklerinin artırılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.3.1.	KOBİ'ler enerji verimliliği konusunda bilinçlendirilecek, KOBİ'lerde enerji verimliliği uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	KOSGEB (S), ETKB, BSTB, TSE, TOBB, TESK, TTGV	2015-2018	KOBİ'lerin enerji verimliliği uygulamalarına, düşük karbon enerji kullanımlarına ve çevresel performanslarının iyileştirilmesine katkı sağlanarak, enerji verimliliği ve çevre standartlarına uyumun artırılması ile sürdürülebilir kalkınmaya destek sağlanması amaçlanmaktadır. Eylem kapsamında KOSGEB tarafından bir destek programı tasarlanarak uygulamaya alınacaktır. Ayrıca, düzenlenen etkinlikler, hazırlanan tanıtım materyalleri ve program dokümanları ile KOBİ'ler enerji verimliliği konusunda bilinçlendirilecektir. KOBİ'lerin enerji verimliliği konusundaki mevcut bilinç seviyelerinin tespitine yönelik 2015 yılında bir saha araştırması yapılacaktır. Aynı araştırma, eylem kapsamında yapılan faaliyetler sonucu kaydedilen gelişmeyi tespit edebilmek amacıyla 2018 yılının ikinci yarısında tekrarlanacaktır.	Düzenlenen etkinlik sayısı
					Düzenlenen etkinliklere katılan KOBİ sayısı
					Projesi desteklenen KOBİ sayısı
					Enerji Etiketli alan KOBİ sayısı
1.3.2.	Enerji verimliliğine yönelik hizmet sağlayıcıların nitelik ve nicelikleri arttırılacaktır.	ETKB (S), BSTB, KOSGEB	2015-2018	İşletmelere enerji verimliliğine yönelik hizmet veren Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) Şirketleri'nin kapasite ve sayılarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Bu sayede, daha fazla KOBİ'nin EVD şirketlerinin sunduğu hizmetlerden faydalanması sağlanacaktır.	Yetkilendirilmiş EVD şirketi sayısı
					EVD şirketlerinin sunduğu hizmetlerden faydalanan KOBİ sayısı
1.3.3.	KOBİ'ler tarafından da uygulanacak "Finansal Raporlama Standardı" konusunda farkındalık arttırılacak ve uygulamaya hazırlanmaları sağlanacaktır.	Kamu Gözetim Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (S), KOSGEB, GTB, Maliye Bakanlığı, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği	2015-2018	Ülkemizde tam set TMS'leri uygulamayan işletmelere yönelik olarak ayrı bir Finansal Raporlama Standardı yayınlanacaktır. KOBİ'leri de kapsama alan bu standardın ilk uygulamaya geçişi sırasında ihtiyaç duyulacak bilgilendirmelerin yapılması suretiyle KOBİ'lerin bu standarda amaçlanan uyumunun sağlanması hedeflenmektedir.	TMS'lerden farklı ve basitleştirilmiş hükümler içeren Finansal Raporlama Standardının yayımlanması
					Etkinliklere katılan KOBİ sayısı
					Standartları kullanan KOBİ sayısı
1.3.4.	Enerji verimli teknolojilerin ve iyi uygulama örneklerinin KOBİ'lerde yaygınlaştırılması için rehber dokümanlar hazırlanacaktır.	BSTB (S), ETKB, TÜBİTAK, KOSGEB	2015	İlgili teknolojilerin ve enerji verimliliği konusunda yapılan iyi uygulamaların KOBİ'lere tanıtımı ve duyurulması amacıyla rehber dokümanlar hazırlanacak ve KOBİ'lerin istifadesine sunulacaktır.	Hazırlanan rehber doküman sayısı
1.3.5.	Mevcut En İyi Teknikler (MET) ve Mevcut En İyi Teknikler Referans Belgeleri (BREF) uyarlamaları yapılacak, Ulusal MET Kılavuzları hazırlanacak ve MET'ler KOBİ'lerde yaygınlaştırılacaktır	BSTB (S), ÇŞB, ETKB, TSE, KOSGEB, TÜBİTAK, Üniversiteler, Sektör Birlikleri	2015-2018	BREF'ler uyarlanarak, MET'lerin KOBİ'lerde uygulanması ve yaygınlaştırılması için rehber dokümanlar hazırlanacaktır.	Yayımlanan BREF sayısı
					Rehber dokümanların ulaştırıldığı KOBİ sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.3.6.	KOBİ'lerin, Endüstriyel Emisyonlara İlişkin 2010/75/AB sayılı Direktif'in entegre kirlilik önleme ve kontrol ile ilgili hükümlerine uyum kapasitesi artırılabilecektir.	ÇŞB (S), KOSGEB, BSTB	2015-2017	Eylem kapsamında öncelikle, projelendirilecek sektörlerin seçimi yapılacaktır. Ayrıca; ilgili sektörlerle yönelik MET Referans Dokümanı ve Ulusal MET Sektör Kılavuzu Türkçeleştirilecektir. Tesislerin MET'lere uyumuna ilişkin mevcut durum analizi yapılacak ve uyum için gereken teknoloji ve finansman ihtiyacı analiz edilecektir. MET'lerin uygulanması ile sağlanacak faydalar analiz edilecektir (kaynak, hammadde kullanımı, atık ve emisyonlarda azalma ile sağlanacak çevresel ve doğrudan ve dolaylı maddi kazanımlar). Uyum aşamasında yararlanılabilecek finansal mekanizmalar (teşvik, destek vb.) belirlenecektir. Sektörel olarak ihtiyaç duyulacak geçiş süreci ve tam uyumun gerçekleştirilebileceği tarih belirlenecektir. KOBİ'lere yönelik eğitim programları düzenlenecektir.	MET'lerle ilgili yapılan idari düzenlemeler
					Tam uyumun gerçekleştirileceği tarihlerin belirlenmesi
1.3.7.	OSB'lerde kurulan Enerji Yönetimi Birimleri'nin (EYB) kapasiteleri güçlendirilecek, EYB bulunmayan OSB'lerde kurulması sağlanacaktır. EYB'ler tarafından yapılacak bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetlerine destek verilecektir.	ETKB (S), BSTB, TSE, KOSGEB, OSB Üst Kuruluşu	2015-2016	OSB'lerde kurulumu tamamlanmış EYB'lerin kapasitelerinin artırılması ve diğer OSB'lerde de EYB'lerin kurulması doğrultusunda çalışmalar yapılacaktır. Ayrıca, OSB'lerin TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi-Kullanım Kılavuzu ve Şartlar Standardı Belgesi sahipliğinin yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek; bu standart kapsamında gerçekleştirilen personel-sistem belgelendirme faaliyetleri ile farkındalık ve yönetim sistem eğitimleri gerçekleştirilecektir.	OSB'lerde Kurulan EYB sayısı

Stratejik Hedef 4: KOBİ'lerde beşeri sermayenin geliştirilmesi amacıyla KOBİ işveren ve çalışanlarının niteliklerinin yükseltilmesi

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.4.1.	KOBİ'lerde "Mesleki Yeterlik Belgesi"ne sahip istihdam edilenlerin sayısı artırılabilecektir.	ÇSGB (S), BSTB, KOSGEB, Kalkınma Ajansları, SGK, MYK, TOBB, TESK	2015-2018	KOBİ'lerde "Mesleki Yeterlik Belgesi" sahibi olanların artırılması amacıyla bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca, belgelendirme kuruluşlarından alınacak Mesleki Yeterlik Belgelerine yönelik olarak KOSGEB tarafından destek sağlanacaktır. Toplam belge sayılarının ÇSGB tarafından ulusal meslek standardı bazında yayımlanmasıyla eylem kapsamında sağlanan ilerleme izlenecektir.	Bilgilendirme toplantılarına katılan KOBİ sayısı
					Verilen belgelendirme desteği tutarı
					Verilen "Mesleki Yeterlik Belgesi" sayısı
1.4.2.	KOBİ'lerin nitelikli ara eleman ihtiyacının karşılanması sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, ÇSGB, MYK, İŞKUR, TOBB, TESK	2015-2018	KOBİ'lerin nitelikli ara eleman ihtiyaçlarının karşılanması kapsamında ihtiyaç analizi çalışması yürütülecektir. Elde edilecek bulgular doğrultusunda mevcut destek mevzuatı gözden geçirilerek iyileştirilecektir.	Destek programı kapsamında istihdam edilen nitelikli ara eleman sayısı
					Destek programı kapsamında KOBİ'lere sağlanan destek tutarı
1.4.3.	KOBİ işveren ve çalışanlarının niteliklerinin artırılmasına yönelik olarak sunulan eğitim ve	KOSGEB (S), Ekonomi Bakanlığı, ÇSGB, GTB,	2015-2018	KOBİ'lerin alacakları eğitim ve danışmanlık hizmetleri desteklenecektir. Ayrıca hazırlanacak elektronik eğitimler ile	Eğitim desteği alan KOBİ sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
	danışmanlık hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.	Kalkınma Ajansları, TSE, TOBB, TESK		daha fazla KOBİ'nin eğitimlerden faydalanması sağlanacaktır.	KOBİ'lere verilen eğitim desteği tutarı Danışmanlık desteği alan KOBİ sayısı KOBİ'lere verilen danışmanlık desteği tutarı E-eğitimlerden yararlanan KOBİ çalışanı sayısı
1.4.4.	KOBİ'lerde istihdam edilen kadın çalışan sayılarının artırılması sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, ÇSGB, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, SGK, İŞKUR	2015-2018	Doğrudan veya dolaylı olarak uygulanan teşvik ve desteklerde kadın istihdamını arttırmaya yönelik düzenlemeler yapılacaktır. KOSGEB tarafından Genel Destek Programı kapsamında uygulanan "Nitelikli Eleman Desteği"nden faydalanan KOBİ'lerde istihdam edilen personelin kadın olması durumunda destekleme oranı artırılacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması Destek sağlanan KOBİ'lerde istihdam edilen kadın sayısı Kadınların işgücüne katılım oranındaki artış
1.4.5.	"ADAPTESK-Esnaf ve Sanatkarların Uyum Yeteneklerinin Arttırılması" projesi uygulanacaktır.	TESK (S), ÇSGB, KOSGEB, İŞKUR	2015-2017	Eğitim ve danışmanlık merkezleri aracılığı ile esnaf ve sanatkarın insan kaynakları desteklenerek, iş hayatında ve istihdamda yarattıkları kapasite arttırılacaktır. Ayrıca, yaşam boyu öğrenme yaklaşımı esas alarak; KOBİ'leri ve bu KOBİ'lerde çalışanları insan kaynaklarına yatırım yapmaları konusunda cesaretlendirerek; işçilerin, işverenlerin ve işletmelerin uyum yetenekleri arttırılacaktır.	Düzenlenen organizasyon (Çalıştay, toplantı vb.) sayısı Düzenlenen organizasyonlara (Çalıştay, toplantı vb.) katılan kişi sayısı
1.4.6.	Öğretim programları; ulusal meslek standartlarına, ulusal yeterliliklere ve işgücü piyasası ihtiyaçlarına göre geliştirilecektir.	MEB (S), YÖK, MYK, İŞKUR, TESK	2015-2018	Ulusal Meslek Standartları, öğretim programlarına yansıtılacaktır. Program çalışmalarında uluslararası standartlara (ISCED, ISCO, FOET) uyum dikkate alınacaktır. Geliştirilecek programlar sekiz temel yetkinlikle uyumlaştırılacak ve ölçme değerlendirme sürecinde bu yetkinliklerin de dikkate alınması sağlanacaktır. Ortaöğretim ve yükseköğretim arasında program devamlılığı ve bütünlüğü sağlanacaktır. Ulusal düzeyde belirlenen becerilerin kazandırılmasında ve önceki öğrenmelerin tanınmasında kullanılacak her türlü materyalin okullar tarafından hazırlanması ve kullanılması teşvik edilecektir. Meslek analizleri sonuçlarına göre mesleki ve teknik eğitimde diploma ve sertifika programları ayırt edilecektir. Belirlenen kazanımları gösteren diploma ve sertifika ekleri hazırlanacaktır. Mesleki ve teknik eğitimin her kademesinde iş ve meslek ahlâkı eğitiminin mutlak surette alınması sağlanacaktır.	Ulusal meslek standartları, yeterlilikleri ve işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun olarak güncellenen program sayısı Hazırlanan 3. ve 4. seviye program sayısı

Stratejik Hedef 5: İmalat sanayii KOBİ'lerinin öncelikli olarak desteklenmesi

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
1.5.1.	Destek sağlayıcı kuruluşlar tarafından yapılacak gerekli mevzuat düzenlemeleri yoluyla imalat sanayii KOBİ'lerinin öncelikli olarak desteklenmesi sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, GTB, Hazine Müsteşarlığı, TÜİK, TOBB, TESK	2015-2018	Destek sağlayıcı kuruluşların imalat sanayii KOBİ'lerinin öncelikli olarak desteklenmesine yönelik gerekli mevzuat değişiklikleri yapılacaktır. Destek sağlayıcı tüm kuruluşlar, destek istatistiklerini KOBİ ayrımında tutacak ve eyleme ilişkin performans göstergesinin izlenmesi DDGM tarafından gerçekleştirilecektir.	İmalat sanayii KOBİ'lerine aktarılan destek tutarının tüm KOBİ'lere aktarılan destek tutarı içerisindeki payı
1.5.2.	Sanayinin geliştirilmesi açısından önem arz eden hizmet sektörlerindeki KOBİ'lerin ihtiyaçları belirlenecek, bu ihtiyaçların karşılanmasına yönelik gerekli tedbirler alınacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, Kalkınma Bakanlığı	2015-2018	Sanayinin geliştirilmesi açısından önem arz eden hizmet sektörleri (mühendislik- mimarlık, danışmanlık, reklam ve tanıtım, fuarcılık, istihdam büroları, bağımsız dış mali denetim hizmetleri, laboratuvar hizmetleri, yazılım, satış sonrası hizmetler, taşıma ve dağıtım hizmetleri vb.) belirlenecek, bu sektörlerdeki KOBİ'lerin ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik çözüm önerileri, bir araştırma projesi ile tespit edilecektir.	Üretilen tedbirler kapsamında yapılan düzenlemeler

STRATEJİK ALAN 2: KOBİ'LERİN İHRACAT KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLEREK ULUSLARARASILAŞMA DÜZEYLERİNİN ARTIRILMASI**Stratejik Hedef 1: İhracat yapmak isteyen KOBİ'lerin uluslararası pazarlara erişimlerinin artırılması**

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
2.1.1.	"KOBİ Kampüsü" ve TİMTV portalları üzerinden KOBİ'lere bilgilendirme ve eğitim hizmetleri sunulacaktır.	KOSGEB (S), Kalkınma Ajansları, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Türk Dış Ticaret Vakfı (TDV), TOBB, TESK	2015-2018	"KOBİ Kampüsü" ve TİMTV portalları üzerinden, özellikle henüz ihracat yapamayan ya da düzensiz ihracat yapan KOBİ'lere yönelik hedef pazar profilleri, pazarlara ilişkin kalite standartları, ihracat planlaması vb. konularda bilgi ve eğitim sunulacaktır.	Portallara erişen ziyaretçi sayıları Portaldan eğitim alan KOBİ sayısı
2.1.2.	KOBİ'lerin uluslararasılaşmalarına yönelik destek programı uygulamaya alınacaktır.	KOSGEB (S), Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, GTB, Kalkınma Ajansları, TOBB, TİM, TDV, İstanbul Ticaret Odası (İTO), Eximbank	2015-2018	Bu program ile her KOBİ'nin durum ve ihtiyacına uygun özelleştirilmiş destek sağlanması hedeflenmektedir. İhracat yapmak isteyen KOBİ'ler analiz edilecek, ihracata başlama süreçlerinde KOBİ'lere danışmanlık hizmetleri sunulacaktır. Ürün ve pazar eşleştirme hizmetlerini de kapsayan destek programına ilişkin performans göstergeleri destek programı tasarım aşamasında belirlenecektir. Eyleme ilişkin 2. performans göstergesinin izlenmesi, GBS kapsamında gerçekleştirilecektir.	Destek programından yararlanıp ihracat yapan KOBİ sayısı Destek programından yararlanan KOBİ'ler tarafından yapılan ihracat tutarı
2.1.3.	KOBİ'lerin AB iç pazarı hakkındaki bilgi seviyeleri artırılacaktır.	İktisadi Kalkınma Vakfı (S), AB Bakanlığı, TOBB, KOSGEB, İstanbul Sanayi Odası, İTO	2015-2017	"KOBİ'ler AB Yolunda" projesi kapsamında 12 ilde KOBİ'lere yönelik eğitim seminerleri düzenlenecektir. Bu seminerlerde katılımcılara AB iç pazarı, iç pazardaki ekonomik yapı ve hukuki mevzuat hakkında bilgi verilecektir. Eğitim öncesi ve sonrası yapılacak anketlerle KOBİ'lerde bilgi seviyesi değişikliği ölçülecektir.	Eğitim seminerlerine katılan KOBİ temsilcisi sayısı
2.1.4.	KOBİ'lerde nitelikli dış ticaret personeli istihdamı sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, Ekonomi Bakanlığı, TOBB,	2015-2018	KOSGEB Genel Destek Programı kapsamındaki Nitelikli Eleman desteği ile KOBİ'lerde, dış ticarete yönelik faaliyetlerin yürütülmesini sağlayacak insan	Destek kapsamında KOBİ'lerde istihdam edilen nitelikli dış ticaret personeli sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
		TİM, TDV, İTO		kaynakları potansiyelinin oluşturulması amaçlanmaktadır. Eyleme ilişkin 3. performans göstergesinin izlenmesi, GBS kapsamında gerçekleştirilecektir.	Destekten yararlanıp ihracat yapan KOBİ sayısı Destek programından yararlanan KOBİ'ler tarafından yapılan ihracat tutarı
2.1.5.	İhracatçı KOBİ'lere yönelik kredi faiz destek programları yürürlüğe alınacaktır.	KOSGEB (S), Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Ajansları, Eximbank	2015-2018	Henüz ihracat yapamayan ya da düzensiz ihracat yapan KOBİ'lere yönelik, yapılan ihracat miktarı ile orantılı destek sağlayan bir kredi programı, 2016 yılında KOSGEB tarafından tasarlanacaktır.	Kredi programından yararlanan KOBİ Sayısı Kredi programından yararlanan KOBİ'ler tarafından yapılan ihracat tutarı
2.1.6.	KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilen sigortalı ihracat sevkiyatı artırılacaktır.	Eximbank (S), Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB, TOBB, İhracatçı Birlikleri, TİM	2015-2018	İhracat Kredi Sigortası Programı ile KOBİ'lere yönelik ihracat kredi sigortasının enformasyon, teminat ve finansman fonksiyonları ile KOBİ'lerin uluslararası alanda iş ve ticaret yapabilme olanakları yükseltilecektir. Ayrıca ilgili kuruluşlar ile işbirliği içerisinde programın tanıtımına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	Sigortalı KOBİ sayısı KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilen sigortalı sevkiyat tutarı
2.1.7.	İhracatçı KOBİ'lerin vadeli satış imkânlarının artırılması, sevk sonrası aşamada finansman ihtiyaçlarının karşılanması ve ülke risklerinden arındırılarak yeni ve hedef pazarlara açılmaları sağlanacaktır.	Eximbank (S), Ekonomi Bakanlığı, KOSGEB, Kalkınma Ajansları, BSTB İl Müdürlükleri	2015-2018	KOBİ'lere yönelik olarak yürütülecek "Spesifik İhracat Kredi Sigortası Programı" ile KOBİ'lerin uluslararası alanda alıcılarına orta/uzun vade tanımak suretiyle iş ve ticaret yapabilme olanağı elde etmeleri hedeflenmektedir. Ayrıca ilgili kuruluşlar ile işbirliği içerisinde programın tanıtımına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	Düzenlenen tanıtım etkinliklerine katılan KOBİ sayısı Desteklenen KOBİ sayısı Desteklenen KOBİ ihracatı tutarı
2.1.8.	KOBİ'lerin vize sorununun ortadan kaldırılmasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	İçişleri Bakanlığı (S), GTB, Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı	2015-2018	Pasaport ile ilgili mevzuatta değişikliğe gidilerek ticari amaçla yurtdışına çıkacak esnaf-sanatkar, tacir, sanayiciden ilgili oda kaydının yanı sıra seyahatin gerçekleşme amacına dair belgeler de istenmek suretiyle, KOBİ temsilcilerine geçici hizmet pasaportu verilecektir.	Temsilcisine geçici hizmet pasaportu verilen KOBİ sayısı

Stratejik Hedef 2: İhracatçı KOBİ'lerin yeni pazarlara erişimlerini kolaylaştırarak, pazar çeşitliliklerinin artırılması ve ihracatta sürekliliğin sağlanması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
2.2.1.	Hedef pazarlarda Eşleştirme Merkezleri açılacak ve KOBİ'lerin uluslararasılaşmalarına yönelik faaliyetleri desteklenecektir.	KOSGEB (S), Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Ajansları, TOBB, TİM	2015-2018	KOBİ'lerin ihracat bağlantılarının güçlendirilmesi ve ihracatta süreklilik sağlanması için hedef pazarlarda KOBİ'lere dış ticaret konusunda danışmanlık ve organizasyonel hizmetler verecek Eşleştirme Merkezlerinin açılması sağlanacaktır.	Açılan eşleştirme merkezi sayısı EŞMER'lerden yararlanan KOBİ Sayısı
2.2.2.	Avrupa İşletmeler Ağı vasıtasıyla KOBİ'lerin dış pazarlara erişimleri kolaylaştırılacaktır.	KOSGEB (S), AB Bakanlığı, TOBB, Sanayi ve Ticaret odaları, Üniversiteler,	2015-2018	COSME kapsamında, AİA konsorsiyumları aracılığıyla, KOBİ'lere yönelik; nitelikli danışmanlık hizmetleri verilecek, eğitim-seminerler düzenlenecek, işbirliği tekliflerine yönelik çalışmalar yapılacak, eşleştirme etkinlikleri	Nitelikli danışmanlık hizmetleri verilen KOBİ Sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
		Teknoloji Geliştirme Bölgeleri		düzenlenecek, H2020 SME Instrument projesi kazanan firmaların koçluk hizmetlerinden yararlanması sağlanacak ve firmaların inovasyon kapasiteleri ölçülecektir. Ayrıca eylem kapsamında yeni AİA konsorsiyumları kurulacaktır. 2 yıllık periyodlarla, AİA'lara ilişkin çalışma programları hazırlanacak ve eyleme ilişkin raporlama yıllık bazda yapılacaktır.	Eğitim-Seminerlere katılan KOBİ Sayısı İşbirliği tekliflerine yönelik çalışmalardan faydalanan KOBİ sayısı Koçluk hizmetlerinden ve inovasyon kapasitesi ölçümlerinden faydalanan KOBİ sayısı Eşleştirme etkinliklerinden faydalanan KOBİ sayısı

Stratejik Hedef 3: KOBİ'lerin ihracatında orta-yüksek ve yüksek teknolojlili yerli ürünlerin payının artırılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
2.3.1.	İmalat sanayi teknoloji düzeylerinin sınıflandırılmasına ilişkin listenin hazırlanarak kurumların kullanımına sunulacaktır.	TÜİK (S), BSTB, KOSGEB, TÜBİTAK, TOBB	2015-2016	AB tarafından geliştirilen imalat sanayi teknoloji sınıflaması çevirisi ve adaptasyonu yapılarak TÜİK sınıflama sunucusunda yayınlanacak ve kullanıcıların hizmetine sunulacaktır.	İmalat sanayi teknoloji sınıflamasının TÜİK sınıflama sunucusunda yayınlanması.
2.3.2.	Orta-yüksek ve yüksek teknolojlili yerli ürünlerin listesi kapsamında ihracat yapacak KOBİ'ler desteklenecektir.	KOSGEB (S), BSTB, Ekonomi Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB, TİM, Üniversiteler	2017-2018	BSTB tarafından her yıl yayımlanacak orta-yüksek ve yüksek teknolojlili yerli ürünlerin listesi kapsamında ihracat yapacak KOBİ'ler, 1.1.7 No'lu eylem sonucunda ortaya çıkan bulgulara göre desteklenecektir. Eyleme ilişkin performans göstergesinin izlenmesi, GBS kapsamında gerçekleştirilecektir.	Desteklenen KOBİ'ler tarafından yapılan ihracat tutarı

STRATEJİK ALAN 3: İŞ VE YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ SÜRECİNDE KOBİ'LERİN GÖZETİLMESİ

Stratejik Hedef 1: İş ve yatırım ortamını etkileyen düzenlemeler ile kamu hizmetlerinin sunumunda KOBİ ihtiyaçlarına duyarlılığın artırılması ve KOBİ istatistiklerinin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
3.1.1.	2011/7/AB Ticari İşlemlerde Geç ödemeler Direktifine tam uyum sağlanması amacıyla gerekli çalışmalar yapılacak ve taslak mevzuat hazırlanacaktır.	GTB (S), Maliye Bakanlığı, BSTB, AB Bakanlığı, Kamu İhale Kurumu (KİK), KOSGEB, Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED)	2015-2018	Kırılgan bir finansal yapıyla çalışan KOBİ'lerin alacaklarını geç tahsil etmeleri nedeniyle işletme ömürleri kısalmaktadır. 2011/7/AB Ticari İşlemlerde Geç Ödemeler Direktifine tam uyum sağlanması amacıyla (özellikle kamu kurumları ve KOBİ'ler arasındaki ticari işlemler ve tazmin ödemeleri açısından) mevcut mevzuat ve uygulamalar analiz edilecek; direktifin uyumlaştırılması için gerekli çalışmalar yapılacak ve taslak mevzuat hazırlanacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
3.1.2.	5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında faaliyette bulunan Özel Kurslar ve Özel Hizmetçi Eğitim Merkezlerinin KOBİ'lere yönelik eğitim verebilmeleri için KOBİ Eğitimine ilişkin program hazırlanacaktır.	MEB (S), KOSGEB	2015-2016	KOBİ'lere yönelik verilen eğitimlere ilişkin programlar geliştirilerek bu eğitimlerin MEB'e bağlı Özel Kurs ve Özel Hizmetçi Eğitim Merkezlerinde verilmesi sağlanacaktır.	Hazırlanan program sayısı
3.1.3.	KOBİ'lere yönelik danışmanlık hizmetlerinin niteliğinin artırılması için ulusal belgelendirme altyapısı geliştirilecektir.	MYK (S), KOSGEB, TOBB, Üniversiteler, İlgili STK'lar	2015-2018	KOBİ'leri geliştirmeye yönelik KOBİ Danışmanı, Yönetim Danışmanı gibi danışmanlık hizmetlerinde standart, yeterlilik ve belgelendirme süreçlerine dair gerekli çalışmalar yürütülerek, sektörün gelişimine katkı sağlanacaktır.	Yayımlanan ulusal yeterlilik sayısı
					Belgelendirme kuruluşu sayısı
					Belgelendirilmiş kişi (danışman) sayısı
3.1.4.	KOBİ ve girişimcilere yönelik düzenlenecek eğitimlere ilişkin hizmetli alımları mevzuatı gözden geçirilecektir.	KİK (S), Maliye Bakanlığı, BSTB, KOSGEB	2015-2016	KOBİ ve girişimcilere yönelik verilen eğitim hizmetlerinin daha geniş KOBİ kitlelerine ulaştırılabilmesinin önündeki engeller öncelikle tespit edilecek, bu sorunların çözümüne yönelik kamu ihale mevzuatında kolaylaştırıcı düzenleme yapılması sağlanacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması Kamu ihale mevzuatından muaf tutulan eğitimler kapsamında ulaşılan KOBİ sayısı
3.1.5.	KOBİ'lerin kamu alımlarına katılımının artırılması amacıyla kamu ihale mevzuatında gerekli değişiklikler yapılacaktır.	KİK (S), Maliye Bakanlığı, AB Bakanlığı, BSTB, KOSGEB, TOBB, TESK,	2015-2018	AB Küçük İşletmeler Yasası kapsamında, kamu kurumları tarafından açılan mal ve hizmet alımı ihalelerine katılım sürecinde ilgili kuruluşlarla birlikte KOBİ'lerin karşılaştıkları sorunlar öncelikle tespit edilecek, sorunların çözümüne yönelik mevzuat düzenlemesi 2016 yılı sonuna kadar yapılacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
					Kamu alımlarından KOBİ'lerin aldıkları pay
3.1.6.	Kamu alımlarında KOBİ'lerin payının artırılmasına yönelik tedbirler alınacaktır.	DMO (S), BSTB, Maliye Bakanlığı, KOSGEB	2015-2016	KOBİ'lerin kamu alımlarındaki payının artırılması, özellikle kamu kurum ve kuruluşlarının DMO aracılığıyla yaptıkları alım süreçlerine dâhil edilmesi amacıyla DMO tedarikçisi olabilmelerine yönelik çalışmalar yapılacak ve bu doğrultuda tarafların bilişim sistemlerinin karşılıklı olarak paylaşılması sağlanacaktır.	DMO alımlarından KOBİ'lerin aldıkları pay

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
3.1.7.	“KOBİ'lere Danışma Mekanizmaları” hayata geçirilecektir.	KOSGEB (S), AB Bakanlığı, BSTB, TOBB, TESK	2015-2016	AB'de yürürlükte olan KOBİ Paneli ve KOBİ Geri Besleme Mekanizması gibi danışma mekanizmaları KOSGEB tarafından 2016 yılında yürürlüğe geçirilecek ve sistem KOBİ'lere ilişkin politikalar uygulayan tüm kuruluşların kullanımına açılacaktır.	Yürürlüğe alınacak politikalara yönelik KOBİ'lere yapılan danışma sayısı
3.1.8.	KOBİ adreslerinin Ulusal Adres Veri Tabanı'na (UAVT) kaydının tamamlanması sağlanacaktır.	İçişleri Bakanlığı (S), GTB, TÜİK, KOSGEB, SGK, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı	2015-2018	Bu eylem ile KOBİ'lerin kamu kurum ve kuruluşlarıyla sürdürdükleri iş ve işlemlerde tek bir numara aracılığıyla adres sorgulamasının yapılması suretiyle bürokrasinin azaltılması amaçlanmaktadır.	Kamu kuruluşları bünyesinde tutulan idari kayıtlarda KOBİ'lere ilişkin adreslerin UAVT'den alınması
3.1.9.	Hızlı Büyüyen KOBİ, Küresel Doğan KOBİ, Yenilikçi KOBİ kriterleri belirlenecek ve gerekli mevzuat düzenlemeleri yoluyla, Hızlı Büyüyen ve Yenilikçi KOBİ'lerin destek sağlayıcı kuruluşlar tarafından öncelikli olarak desteklenmesi sağlanacaktır.	KOSGEB (S), Hazine Müsteşarlığı, BSTB, Ekonomi Bakanlığı, GTB, AB Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, TÜİK, TUBİTAK, , TTGV, TOBB, TESK	2015-2018	Hızlı Büyüyen, Küresel Doğan ve Yenilikçi KOBİ kriterlerini ortaya koyacak mevzuat, ilgili tüm paydaşların katılımı ile 2016 yılı sonuna kadar oluşturulacaktır. Hızlı Büyüyen ve Yenilikçi KOBİ kriterlerine ilişkin mevzuatın yürürlüğe girmesini takiben, destek sağlayıcı kuruluşların Hızlı Büyüyen ve Yenilikçi KOBİ'leri öncelikli olarak desteklemesine yönelik gerekli mevzuat değişiklikleri yapılacaktır. Destek sağlayıcı tüm kuruluşlar, destek istatistiklerini KOBİ ayırımında tutacak ve eylemle ilişkin performans göstergesinin izlenmesi DDGM tarafından gerçekleştirilecektir.	Mevzuat düzenlemeleri yapılması
					Hızlı Büyüyen KOBİ'lere aktarılan destek tutarının tüm KOBİ'lere aktarılan destek tutarı içerisindeki payı
					Yenilikçi KOBİ'lere aktarılan destek tutarının tüm KOBİ'lere aktarılan destek tutarı içerisindeki payı
3.1.10.	Politika üreticilerini, karar verme süreçlerinde destekleyecek KOBİ istatistikleri ve bu istatistikleri destekleyen idari kayıt sistemleri uluslararası standartlara uygun hale getirilecektir.	TÜİK (S), AB Bakanlığı, GTB, KOSGEB, BSTB, GİB, SGK	2015-2018	TÜİK tarafından yayımlanan KOBİ istatistiklerinin kapsamının genişletilmesi ve AB KOBİ istatistiklerine uyumun artırılması sağlanacaktır. Eylem kapsamında, AB KOBİ istatistikleri ile Türkiye'de yayımlanan mevcut KOBİ istatistiklerini karşılaştıran bir rapor KOSGEB tarafından hazırlanacaktır. Sunulacak rapor kapsamında gerekli iyileştirme önerilerinden mümkün olanlar, TÜİK tarafından hayata geçirilecektir.	İlk defa yayımlanan KOBİ istatistiği sayısı
3.1.11.	Şirket kuruluşuna ilişkin bütün aşamalar MERSİS üzerinden elektronik ortama taşınacaktır.	GTB (S), KOSGEB, TOBB, TESK	2015-2018	Şirket kuruluş işlemlerinde bürokratik süreçlerin hızlandırılmasına yönelik olarak tescil öncesi yapılması gereken ödemelerin banka vb. kurumlara gidilmesine gerek kalmaksızın MERSİS üzerinden yatırılabilmesine ve kuruluşa ilişkin diğer tüm aşamaların elektronik olarak gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Doing Business İşe Başlama (Starting a Business) Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamadaki yeri

Stratejik Hedef 2: KOBİ'lere yönelik devlet desteklerinde bütünselliğin sağlanması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
3.2.1.	KOBİ Bilgi Sitesi portalı güncellenecek ve KOBİ'ler tarafından bilinirliği artırılacaktır.	TOBB (S), BSTB, GTB, Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB,	2015-2016	“http://kobi.org.tr” adresinin içeriklerinin düzenli olarak güncellenmesi sağlanacak ve daha fazla KOBİ'nin sitede yer alan bilgilere erişebilmesi için tanıtım faaliyetleri düzenlenecektir.	KOBİ bilgi sitesinin tıklanma sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
		TÜBİTAK, TESK			
3.2.2.	KOBİ'lere sağlanan devlet desteklerinin değerlendirilmesi çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.	BSTB (S), Kalkınma Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB, TÜBİTAK, TOBB, TESK	2015-2018	KOBİ'lere teşvik ve destek sağlayan kurumların desteklere ilişkin Değerlendirme (Evaluation) çalışmaları yürütmeleri konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde yürütülecek işbirlikleri ile bu kuruluşların kurumsal kapasiteleri geliştirilecektir. Uygulamaya sokulacak programların tasarım aşamasında nasıl ve ne zaman değerlendirileceğini içerir bir değerlendirme rehberi hazırlanacak ve destek sağlayıcı kuruluşlar tarafından kullanılacaktır.	KOBİ destek programları Değerlendirme Rehberi'ni uygulamaya alan kuruluş sayısı
3.2.3.	Ulusal KOBİ politikalarının tasarım ve uygulama süreçlerine yönelik alternatif stratejilerin politika üreticilere sunulmasını amaçlayan bir KOBİ Araştırmaları Enstitüsü kurulacaktır.	KOSGEB (S), Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı	2015-2018	KOBİ'lerin rekabet güçlerini uluslararası ölçekte artıracak politikaların hayata geçirilmesine yönelik alternatif stratejiler üretilmesine olanak sağlamak amacıyla, KOBİ'lerle alakalı tüm konularda araştırmalar yürütecek bir KOBİ Araştırmaları Enstitüsü 2017 yılı sonuna kadar kurulacaktır. Enstitünün orta vadede KOBİ'lere yönelik uygulanan destek programlarının değerlendirilmesi fonksiyonunu da üstlenmesi planlanmaktadır.	Enstitünün kurulması Hazırlanan araştırma raporu sayısı

STRATEJİK ALAN 4: KOBİ'LERİN AR-GE VE YENİLİK KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Stratejik Hedef 1: KOBİ'lerde bilgiye dayalı üretim yapısının teşvik edilerek, patent ve ticarileştirme konularında ilerleme sağlanması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.1.1.	KOBİ çalışanlarının fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik ihtiyaç analizi çalışması yürütülecektir.	TPE (S), KOSGEB, TÜBİTAK, TÜRKONFED	2015-2018	Uzun araştırmalar ve önemli mali yatırımlar gerektiren bir buluşun gerçekleştirilmesi süreci, çoğu zaman bireysel yaratıcılar tarafından göze alınmamakta ve buluş uğraşısı işletmelerde çalışan işçiler tarafından sürdürülmektedir. Bu nedenle, günümüzdeki buluşların büyük çoğunluğu işçi buluşlarıdır. Ayrıca çalışan kesiminin büyük bir kısmı, geçimlerini bağımlı bir iş ilişkisi içinde, kazandıkları ücretle sürdürmektedir. Bu nedenle buluş çoğu zaman işletmenin sağladığı araç, gereç, deneyim ürünleri ile uzman kadrolarının katkılarıyla, diğer yandan da o işletmede çalışan işçilerin yaratıcı uğraşlarının ürünü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, işçiye, buluş yapabileceği gerekli ortamın sağlanması, buluş yaptığında bu buluşun işverenle birlikte hakkaniyete uygun hak sahibi olacağı garantisini, buluşun maddi ve manevi hazzından yararlanabilmesi hususları büyük önem arz etmektedir. Bu eylem ile çalışanların fikri mülkiyet haklarının korunmasına yönelik Türkiye'deki mevcut durumun özetlenmesi ve gerekiyorsa alınması gereken tedbirlere yönelik çerçevenin ortaya konulması hedeflenmektedir.	İhtiyaç analizi çalışması sonucu alınan tedbirler

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.1.2.	KOBİ'lerin ileri teknoloji ve çevre teknolojileri konularında ticarileştirme projeleri desteklenecektir.	TTGV (S), BSTB, Kalkınma Bakanlığı, KOSGEB, TÜBİTAK	2015-2018	TTGV Programları ile ilgili teknolojilerin Türkiye'de yayılımını hızlandırarak, örnek etkisi yaratacak projelerin desteklenmesi hedeflenmektedir. Desteklenecek İleri Teknoloji Projeleri ile "Teknolojik Ürün" ve "Teknolojik Proses İnovasyonu" kavramları çerçevesinde, ticari değeri olan ürünlerin elde edildiği teknoloji geliştirme düzeyindeki Ar-Ge ve ticarileştirme faaliyetleri desteklenmektedir. Desteklenecek Çevre Teknolojileri Projeleri ile eko-verimlilik (temiz üretim/sürdürülebilir üretim) anlayışı çerçevesinde üretim süreçlerinde asgari enerji, su, hammadde tüketimi ve atık üretimi için teknolojik yenilik içeren, sanayide uygulanabilir ve ekonomik değeri olan temiz üretim teknolojilerinin uygulanmasına yönelik uygulama projeleri desteklenmektedir. Eylem kapsamında 32 proje desteklenecektir.	İleri teknoloji programına katılım sağlayan kurum/kuruluş sayısı
					Çevre teknolojileri programına katılım sağlayan kurum/kuruluş sayısı
4.1.3.	KOBİ'lerin yenilik kapasitesini geliştirmeye yönelik ihtiyaç analizi ve koçluk hizmetleri sağlanacaktır.	TTGV (S), Kalkınma Bakanlığı, KOSGEB, TÜBİTAK	2015-2018	Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülen Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Programı kapsamında desteklenen kümelerin inovasyon yetkinliği esas alınarak rekabetçilik kapasiteleri analiz edilecektir. Eylem kapsamında 20 kümede yer alan KOBİ'lerin ihtiyaç analizi gerçekleştirilecektir.	İhtiyaç analizi hizmeti verilen KOBİ sayısı
4.1.4.	KOBİ'lere, Ar-Ge ve yenilik kapasitelerini artırmaya yönelik, mentörlük desteği sağlanacaktır.	TÜBİTAK (S), BSTB, KOSGEB, TIM, TÜRKONFED	2015-2018	TÜBİTAK destek programlarından faydalanan KOBİ'lere mentörlük desteği sağlanacaktır.	Mentörlük desteği alan KOBİ sayısı
					Mentörlük desteği alan KOBİ'lere ait ar-ge ve yenilik projelerinin başarıyla tamamlanma durumu
4.1.5.	KOBİ Ar-Ge çalışmalarının kamu alımları yoluyla ticarileştirilmesi sağlanacaktır.	BSTB (S), Maliye Bakanlığı, KOSGEB, KİK	2015-2018	Onuncu Kalkınma Planı - Kamu Alımları Yoluyla Teknoloji Geliştirme ve Yerli Üretim Programı Eylem Planı kapsamında kurumlar arasında gerekli eşgüdümü sağlayacak kurul veya benzeri bir koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.	Neticelenen KOBİ Ar-Ge çalışmaları kapsamında gerçekleşen kamu alımları tutarı
4.1.6.	Ar-Ge ve yenilik çalışmaları sonuçlanan KOBİ'lerin ticarileştirme faaliyetleri desteklenecektir.	KOSGEB (S)	2015-2018	KOSGEB Endüstriyel Uygulama programı ile Ar-Ge ve inovasyon projesi kamu kaynakları ile desteklenerek başarıyla tamamlanmış ve/veya patent belgesi ile korunan veya doktora çalışması neticesinde ortaya çıkan yeni bir ürün/hizmetin üretilmesi, kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin uygulamaya alınması, ürün veya süreçlerinin pazara uygun biçimde ticarileştirilmesi faaliyetleri desteklenecektir.	Desteklenen proje sayısı
					Desteklenen proje bütçelerinin toplam tutarı
4.1.7.	TGB'lerde faaliyet gösteren KOBİ sayısının artırılması sağlanacaktır.	BSTB (S), KOSGEB, TÜBİTAK, TGB Yönetimleri, TGB Dernekleri	2015-2018	Eylem kapsamında, Ar-Ge çalışmalarına TGB'lerde devam eden KOBİ'lerin üretime dönük çalışmalarını TGB bünyesinde devam edebilmeleri sağlanacaktır.	TGB'lerde faaliyet gösteren KOBİ sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.1.8.	KOBİ'lerde ticarileştirmeye yönelik insan kaynağı kapasitesinin artırılması sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, MEB, Ekonomi Bakanlığı, ÇSGB, İŞKUR, TÜBİTAK, TİM, TOBB	2015-2018	Ar-Ge yapan firmaların teknolojik ürün ticarileştirmesine yönelik yetkinliklerinin artırılması amacıyla dönem boyunca eğitim, danışmanlık ve personel destekleri sağlanacaktır.	Eğitime iştirak eden katılımcı sayısı
					Danışmanlık hizmeti verilen KOBİ sayısı
					Desteklenen Ar-Ge personeli sayısı
4.1.9.	Firmaların ticarileştirmeye yönelik kapasitesinin artırılması amacıyla mentörlük mekanizması geliştirilecek ve uygulanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, GTB, TÜBİTAK, TÜRKONFED	2015-2018	Öncelikli sektörlerdeki firmalar başta olmak üzere özel sektöre ticarileştirme konusunda mentörlük hizmeti sağlanmasına yönelik mekanizma geliştirilecek ve plan dönemi boyunca uygulanacaktır. Mentörlük hizmeti sağlanacak firmaların seçiminde, Ar-Ge projesini tamamlamış ve ticarileştirme aşamasında olanlara öncelik verilecektir.	Mentörlük desteği alan KOBİ sayısı
					Mentörlük desteği alan KOBİ'lere ait Ar-Ge ve yenilik projelerinin başarıyla tamamlanma durumu
4.1.10.	Ticaret/sanayi odaları, esnaf oda/oda birlikleri ve destek veren kurum kuruluş personelinin sınai mülkiyet hakları konusundaki bilgi düzeyleri iller bazında düzenlenecek eğitimlerle arttırılacaktır.	TPE (S), BSTB, KOSGEB, TÜBİTAK, Kalkınma Ajansları, TOBB, TESK	2015-2018	KOBİ'lerde sınai mülkiyet bilincinin geliştirilmesi, sınai mülkiyet haklarının etkin korunması, başvuru ve tescil prosedürü hakkında KOBİ'lerin bilgilendirilmesi amacıyla iller bazında ilgili il müdürlükleri tarafından eğitimler düzenlenecektir. Ayrıca, KOSGEB, TOBB ve TESK personeline verilecek eğitimler yoluyla, KOBİ'lerin ihtiyaç duydukları bilgilerin karşılanmasına yönelik olarak bu kurum uzmanlarının yeterlilikleri arttırılacaktır. Söz konusu eğitimler öncesinde ve sonrasında katılımcılara yönelik uygulanacak bir anket ile farkındalık seviyesi değişimleri ölçülecektir.	Sınai mülkiyet hakları konulu eğitimlere iştirak eden katılımcı sayısı
					Sınai mülkiyet hakları konulu eğitimler öncesinde ve sonrasında katılımcılarda gözlenen farkındalık seviyesi değişimi
4.1.11.	Belirlenecek KOBİ'lere sınai mülkiyet hakları konusunda iller bazında danışmanlık hizmetleri verilecektir.	TPE (S), KOSGEB, TOBB, TESK	2015-2018	Yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamında KOBİ'lerin, sınai mülkiyet haklarından daha fazla yararlanmaları sağlanacaktır.	Sınai mülkiyet hakları konusunda danışmanlık hizmeti verilen KOBİ sayısı
					Danışmanlık hizmeti verilen KOBİ'ler tarafından yapılan sınai mülkiyet başvuru sayısı
4.1.12.	TGB'lerdeki firmaların Ar-Ge faaliyetlerinin etkinliğinin analizine yönelik bir araştırma projesi yapılacaktır.	BSTB (S), Kalkınma Bakanlığı	2015-2018	TGB'lerde yer alan firmaların Ar-Ge alanındaki etkinlikleri patent sayısı, Ar-Ge proje sayısı, Ar-Ge personel sayısı, Ar-Ge harcaması gibi kriterler çerçevesinde analiz edilecektir.	Proje ile üretilecek tedbirler kapsamında yapılan düzenlemeler

Stratejik Hedef 2: Ürün, hizmet ve iş modeli açılarından yenilikçi KOBİ'lerin öncelikli olarak desteklenmesi

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.2.1.	Ar-Ge ve yenilik projeleri sonuçlanan KOBİ'lerin pazarlama ve tanıtım faaliyetleri desteklenecektir.	BSTB (S), KOSGEB	2015-2018	Ar-Ge ve yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkan yüksek katma değerli, yeni ve yenilikçi ürünlerin yurtiçi ve yurtdışında tanıtılması ve pazarlanmasına yönelik KOBİ'lere destek sağlanacaktır.	Desteklenen KOBİ sayısı
					Desteklenen KOBİ'lerdeki ciro değişimleri
4.2.2.	KOBİ'lerin yenilikçi iş modelleri geliştirebilmelerine yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri verilecektir.	KOSGEB (S), TÜBİTAK, TTGV	2015-2018	KOBİ'lerin; üretim, hizmet, pazarlama vb. modellerini yenilikçi hale getirebilmeleri için eğitim ve yönlendirme hizmetleri verilecektir.	Eğitimlerden yararlanan KOBİ sayısı
					Danışmanlık hizmeti verilen KOBİ sayısı
4.2.3.	KOBİ'lerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi suretiyle KOBİ'ler tarafından yapılan Ar-Ge harcamaları artırılabilecektir.	KOSGEB (S), TÜBİTAK, BSTB, TTGV, TÜİK	2015-2018	KOBİ'lerin Ar-Ge ve yenilik projeleri kamu kuruluşlarınca desteklenecektir. Desteklenen projeler kapsamında KOBİ'ler tarafından yapılan Ar-Ge harcamalarına ilişkin gerçekleştirmeler KOSGEB tarafından konsolide edilecektir. Tüm KOBİ'lerde istihdam edilen ar-ge personeli sayısı, TÜİK tarafından yürütülen Ar-Ge Faaliyetleri Araştırması kapsamında izlenecektir.	Desteklenen KOBİ Sayısı
					Desteklenen KOBİ Ar-Ge projesi sayısı
					Desteklenen KOBİ Ar-Ge projeleri bütçesi
					Desteklenen Ar-Ge personeli sayısı
4.2.4.	Ar-Ge insan kaynakları potansiyelinin artırılmasına yönelik mesleki eğitim olanakları artırılabilecektir.	İŞKUR (S), KOSGEB	2015-2018	KOBİ'lerin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü ihtiyacına yönelik çalışmalar aktif işgücü piyasası programları kapsamında yürütülecek ve bu doğrultuda mesleki eğitim kursları ile işbaşı eğitim programlarının düzenlenmesi sağlanacaktır. Ayrıca çalışanlara yönelik mesleki eğitimler de verilecektir.	Düzenlenen kurs ve programlara iştirak eden katılımcı sayısı
					Mesleki eğitimlere katılıp Ar-Ge personeli olarak istihdam edilen sayısı
4.2.5.	Orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında faaliyet gösteren KOBİ'ler öncelikli olarak desteklenecektir.	BSTB (S), Kalkınma Bakanlığı, ETKB, UDHB, Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB, TÜBİTAK	2015-2018	Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine yönelik destek sağlayan kamu kuruluşlarının destek sistemleri, teknoloji sınıflaması açısından gözden geçirilecektir. Destek sağlayıcı kuruluşların orta-yüksek ve yüksek teknoloji olarak sınıflandırılan sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'leri öncelikli olarak desteklemesine yönelik gerekli mevzuat değişiklikleri yapılacaktır. Destek sağlayıcı tüm kuruluşlar destek istatistiklerini KOBİ ayırımında tutacak ve eyleme ilişkin performans göstergesinin izlenmesi, DDGM tarafından gerçekleştirilecektir.	Orta yüksek ve yüksek teknoloji alanında desteklenen proje sayısı
					Orta-yüksek ve yüksek teknoloji olarak sınıflandırılan sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lere aktarılan destek tutarının tüm KOBİ'lere aktarılan destek tutarı içerisindeki payı

Stratejik Hedef 3: KOBİ'ler ile büyük ölçekli yurt içi/yurt dışı işletmeler ve üniversiteler arasındaki işbirliklerinin artırılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.3.1.	KOBİ'ler ile büyük işletmelerin Ar-Ge çalışmaları kapsamında işbirliği yapmaları sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB, Sanayi İşadamları Dernekleri, OSB Yönetimleri	2015-2018	Gelişmiş ülkelerde KOBİ'lere yönelik uygulanmakta olan benzer programlar incelenecektir. Ar-Ge ve inovasyon eksenli işbirliği kültürünün yaygınlaştırılmasına yönelik olarak, Ar-Ge kapasitesi yüksek büyük işletmeler ile KOBİ'ler arasında deneyim paylaşımını ve değer zinciri oluşturulabilmesini sağlayacak bir program tasarlanacaktır.	Büyük işletme ziyaretine götürülen KOBİ sayısı
					Büyük işletmelerle iş bağlantısı yapan KOBİ sayısı
4.3.2.	Araştırma merkezleri ile KOBİ'ler arasında birlikte çalışma kültürü güçlendirilecektir.	KOSGEB (S), Üniversiteler, BSTB, YÖK, TOBB	2015-2018	Bu eylem ile araştırma merkezlerinde KOBİ ihtiyaçları doğrultusunda çalışmaların yürütülmesi ve hâlihazırda yürütülen çalışmaların KOBİ'ler ile buluşturularak ticarileştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, KOBİ temsilcilerinin üniversitelerde yer alan araştırma merkezlerini ziyaret etmeleri sağlanacak, uygulamalı araştırmalar yapan merkezlerin çalışmaları çeşitli etkinlikler yoluyla KOBİ'lere tanıtılacaktır.	Araştırma Merkezi Ziyaretine Götürülen KOBİ Sayısı
					Araştırma Merkezi Hizmetlerinden Faydalanan KOBİ Sayısı
4.3.3.	Üniversite öğrencileri arasında inovasyon kültürü yaygınlaştırılacaktır.	KOSGEB (S), YÖK, Üniversiteler	2015-2018	Üniversitelerde inovasyon dersleri verilecek ve inovasyon kampları düzenlenecektir. Performans göstergelerinin izlenmesi YÖK tarafından gerçekleştirilecektir.	İnovasyon dersi alan üniversite öğrencisi sayısı
					İnovasyon kampı düzenlenen üniversite sayısı
					İnovasyon kamplarına katılan öğrenci sayısı
4.3.4.	KOBİ'lerin ortak Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri yürütme kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, TOBB, TESK	2015-2018	Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin KOBİ'ler arasında yapılacak işbirlikleri çerçevesinde artırılması amacıyla KOSGEB tarafından uygulanan İşbirliği-Güçbirliği Destek Programına bir modül eklenecektir.	Ortaklık kuran KOBİ sayısı
					Ortaklıklara sağlanan destek tutarı
					Ortaklıklar yoluyla ticarileşen ürün/hizmet sayısı
4.3.5.	Çalışanların Ar-Ge merkezi lokasyonunu terk etmemesi kısıtı ile ilgili düzenleme gözden geçirilecektir.	BSTB (S), ÇSGB, TÜRKONFED	2015-2016	4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında TGB'lerde yerleşik "Girişimci"lerde istihdam edilen Ar-Ge personelinin, eğitim almak veya ortak proje çalışmasını takip etmek üzere üniversitede geçirecekleri zamanın da mesai içerisinde sayılması yönündeki düzenleme gözden geçirilecektir.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
4.3.6.	KOBİ'lerin Horizon 2020, EUREKA, Eurostars Programlarına ve ikili-çoklu işbirlikleri kapsamında geliştirilen projelere katılımları sağlanacaktır.	TÜBİTAK (S), BSTB, AB Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, KOSGEB, TOBB	2015-2018	KOBİ'lere yönelik bilgilendirme, yönlendirme ve eğitim faaliyetleri yürütülecektir. Ayrıca eylem kapsamında KOBİ ziyaretleri gerçekleştirilecektir. İhtiyaç tespiti halinde destek mekanizmaları oluşturulacak ve yürütülecektir.	Bilgilendirme, yönlendirme ve eğitim faaliyetlerine iştirak eden katılımcı sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
4.3.7.	TEKMER'lerin etkinliğini artırmak amacıyla sistem yeniden yapılandırılacaktır.	KOSGEB (S), BSTB, TOBB	2015-2016	TEKMER'lerin yapılanması ve sağlanan destekler gözden geçirilerek TEKMER'ler etkinleştirilecek ve yaygınlaştırılacaktır.	Alınan tedbirler TEKMER'lerde faaliyet gösteren KOBİ sayısı

STRATEJİK ALAN 5: KOBİ'LERİN FİNANSMANA ERİŞİMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI

Stratejik Hedef 1: KOBİ'lerin banka kredilerine erişimlerinin kolaylaştırılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
5.1.1.	KOBİ'lerin uygun koşullarda banka kredileri temin edebilmelerine yönelik kredi faiz destek programları uygulanacaktır.	KOSGEB (S), GTB, Türkiye Bankalar Birliği (TBB), Kalkınma Ajansları	2015-2018	KOBİ'lerin dönemsel olarak karşılaştıkları sorunların çözümüne ve doğal afetlerden zarar gören KOBİ'lerin bölgesel düzeyde ihtiyaçlarının karşılanmasına finansal açıdan katkı sağlamak amacıyla kredi faiz destek programları yürütülecektir.	Uygulanan kredi faiz destek programı sayısı Uygulanan programlar aracılığıyla oluşturulan kredi hacmi
5.1.2.	Kredi garanti fonu imkânlarından daha fazla KOBİ'nin yararlanması sağlanacaktır.	KOSGEB (S), Hazine Müsteşarlığı, TOBB, TESK, TBB	2015-2018	KGF A.Ş.'nin imkânlarının artırılması yoluyla daha fazla KOBİ'nin bu sistemden yararlanması sağlanacaktır. Bu amaçla, yurtiçi ve yurtdışı destek kuruluşları ile kaynak/kontr-garanti sağlamak üzere işbirlikleri geliştirilecek daha fazla KOBİ'nin finansmana erişimleri için kefalet ürünleri çeşitlendirilecektir. Ulusal ve uluslararası işbirlikleri geliştirilmesi yoluyla sağlanacak kaynak/kontr-garantiler, KOBİ'ler lehine kullanılacaktır.	KGF tarafından verilen kefalet tutarı KGF tarafından oluşturulan kredi hacmi
5.1.3.	Kredi garanti kuruluşlarının teminat nitelikleri güçlendirilecektir.	BDDK (S), KOSGEB, TBB, Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB)	2015-2016	KGF A.Ş. tarafından verilen kefaletlerin dikkate alınma oranı yükseltilecektir. Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hazırlanacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
5.1.4.	OSB'lerde KOBİ bankacılığının yaygınlaştırılmasını teminen şube harçları azaltılacaktır.	Maliye Bakanlığı (S), BSTB, Hazine Müsteşarlığı, TBB, TKBB	2015-2017	OSB'lerde KOBİ'lerin finansman sorunlarına odaklanan banka ve banka dışı finansal kuruluşların şubelerinin yaygınlaştırılmasını teminen bu bölgeler özelinde şube açılmasının kolaylaştırılmasına ilişkin mevzuat değişikliği yapılacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması OSB'lerde faaliyet gösteren finansal kuruluş sayısı

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
5.1.5.	Menkul teminat sicili oluşturulacaktır.	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (S), KOSGEB, Adalet Bakanlığı, TBB, TKBB, TOBB	2015-2016	Bankaların KOBİ'lerden daha çok gayrimenkul teminatı talep etmeleri ve KOBİ'lerin mevcut varlıklarının buna müsaade etmemesi nedeniyle, finansmana erişimde çekilen güçlüklerin önüne geçilebilmesi amacıyla, menkuller için bir sicil oluşturularak KOBİ'lerin mevcut varlıklarına teminat gücü kazandırılacaktır. Bu kapsamda İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
5.1.6.	Alacak sigortası poliçelerinin KOBİ'lerin kredilendirilmesinde teminat olarak kullanılması sağlanacaktır.	BDDK (S), Hazine Müsteşarlığı, KOSGEB, TOBB, TBB	2015 - 2018	Ticari alacak sigortası poliçelerinin de bankalarca teminat olarak kabul edilmesine yönelik mevzuat çalışması 2015 yılı içerisinde tamamlanacaktır. Mevzuatın yürürlüğe girmesi sonrası KOBİ'lere yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.	Mevzuat düzenlemesi yapılması Alacak sigortası poliçesini teminat olarak gösteren KOBİ sayısı Alacak sigortası poliçelerinin teminat olarak kullanımı sonucu oluşturulan kredi hacmi
5.1.7.	TBB Risk Merkezi'nin etkinliği arttırılacaktır.	TBB Risk Merkezi (S), Maliye Bakanlığı, KOSGEB, SGK, TKBB	2015-2016	KOBİ bilgilerinin toplanması, KOBİ değerlendirmesi ve KOBİ'lerin finansmana erişimleri açısından büyük önem arz etmektedir. Bu eylem ile ticari işletmelerin yılsonu verileri, Risk Merkezi tarafından toplanarak KOBİ tanımında yer alan kriterlere göre sınıflanacak ve bankalara sistemsel olarak dağıtılacaktır. Bu sayede sağlanan standardizasyonun yanı sıra KOBİ'lere yönelik risk değerlendirmeleri de daha isabetli gerçekleştirilecektir. Ayrıca, bankalar KOBİ'lerin finansal durumlarını net bir şekilde izleyebilecek, kredibilitesine göre KOBİ'lere daha hızlı ve daha fazla fon sağlayabilecektir. Bu çerçevede, KOBİ'lere ilişkin Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtlarının bankacılık ve finans sektörünün erişimine, bilgi alışverişi kuruluşları üzerinden açılmasının KOBİ kredi arzını olumlu etkileyeceği düşünülmektedir.	Mevzuat düzenlemesi yapılması
5.1.8.	KOBİ'lere yönelik ticari alacak sigortası ürünü oluşturulacaktır.	Hazine Müsteşarlığı (S), KOSGEB, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği, TOBB, TKBB, TBB	2015 - 2018	KOBİ'lerin ticari alacaklarının ödenmemesine bağlı olarak ortaya çıkabilecek kayıpların tazmin edilebilmesi amacıyla alacak sigortası ürünü oluşturulacak ve yaygınlık kazanmasına ilişkin faaliyetler yürütülecektir.	Mevzuat düzenlemesi yapılması Alacak sigortası poliçesi yaptıran KOBİ sayısı
5.1.9.	KOBİ'lere uzun vadeli finansman sağlanabilmesi amacıyla bireysel emeklilik fonlarından yararlanılacaktır.	SPK (S), Hazine Müsteşarlığı, BDDK, KOSGEB, TBB	2015 - 2018	Bireysel emeklilik fonlarının, KOBİ'lere kullanılmış kredilere dayalı (diğer bir ifade ile KOBİ alacaklarının teminat gösterildiği) olmak üzere bankaların ihraç edeceği uzun vadeli (5-10 yıl) İpotek Teminatl Menkul Kıymetlere (İTMK) yatırım yapmaları ve böylelikle ihraçta bulunacak bankalara, KOBİ finansmanı için uzun vadeli, yenilikçi bir seçenek oluşturulması amaçlanmaktadır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması Bireysel Emeklilik Fonları tarafından yatırım yapılan fon tutarı

Stratejik Hedef 2: KOBİ'lerin alternatif finansman kaynaklarından daha fazla faydalanmalarının sağlanması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
5.2.1.	Bireysel Katılım Yatırımcıları tarafından KOBİ'lere yönelik yapılan yatırımlar artırılabilecektir.	Hazine Müsteşarlığı (S), KOSGEB, TOBB, TESK, TÜRKONFED	2015-2018	Bireysel Katılım Sermayesi Sistemi, KOBİ'lerin finansmana erişimleri açısından önemli bir alternatif finansman kaynağıdır. Sistemin KOBİ'ler arasında yaygınlaşmasına yönelik olarak öncelikle bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Eylem ile nihai olarak amaçlanan, Bireysel Katılım Sermayesi Sistemi'nden faydalanan KOBİ sayısını ve sistem aracılığıyla KOBİ'lere ulaştırılan fon miktarını artırmaktır.	Bilgilendirme toplantılarına katılan KOBİ sayısı
					Sistemdeki toplam başvuru sayısı
					Başarı ile sonuçlanan başvurusu sayısı
					Başarılı başvuruların toplam tutarı
5.2.2.	BİST GİP ve Özel Pazar hakkında KOBİ'lerin farkındalık seviyeleri artırılacak, BİST GİP'de işlem gören ve Özel Pazar'a üye olan KOBİ sayısı artırılabilecektir.	KOSGEB (S), BİST A.Ş. Kalkınma Ajansları, SPK, TOBB	2015-2018	Düzenlenecek bölgesel ve sektörel toplantılar ile KOBİ'lerin BİST GİP ve Özel Pazar hakkındaki bilinç seviyeleri artırılacaktır. KOBİ'lerin mevcut bilinç seviyelerinin tespitine yönelik 2015 yılında bir saha araştırması yapılacaktır. Aynı araştırma, eylem kapsamında yapılan faaliyetler sonucu kaydedilen gelişmeyi tespit edebilmek amacıyla 2018 yılının ikinci yarısında tekrarlanacaktır. Ayrıca, KOSGEB tarafından BİST GİP'te ve Özel Pazarda işlem görecektir KOBİ'lere geri ödemesiz destekler sağlanacaktır.	Eğitim ve Toplantılara Katılan KOBİ Sayısı
					Destek sağlanan KOBİ sayısı
					KOBİ'lere sağlanan destek tutarı
					GİP'te finansmana erişen KOBİ sayısı
					GİP'te KOBİ'ler tarafından erişilen finansman tutarı
					Özel Pazar' a üye olan KOBİ sayısı
					Özel Pazar'da yatırımcı ile akredite olan KOBİ sayısı
5.2.3.	Kitle fonlaması platformuna ilişkin yasal zemin oluşturulacak ve KOBİ'lerin bu platformdan istifade etmeleri sağlanacaktır.	SPK (S), Maliye Bakanlığı, BSTB, KOSGEB, TÜBİTAK	2015-2018	Başlangıç aşamasındaki yeni girişimlere internet aracılığı ile sermaye sağlayan "kitle fonlaması" mevzuatı kamu ve özel sektör temsilcilerinin katkıları ile 2015 yılında tamamlanacak ve uygulamaya alınacaktır.	Kitle Fonlaması Platformundan KOBİ'lere aktarılan finansman miktarı
5.2.4.	KOBİ'lerin finansal okuryazarlık yetenekleri artırılabilecektir.	KOSGEB (S), SPK, BDDK, TOBB, TESK, TBB, TKBB	2015-2018	KOBİ'lerin finansal okuryazarlık yeteneklerinin artırılmasına yönelik olarak 2016 yılında KOSGEB tarafından ilgili kuruluşların da katkılarıyla bir elektronik eğitim tasarlanacak ve KOBİ'lerin erişimine sunulacaktır.	Finansal okuryazarlık konulu elektronik eğitimlerden yararlanan KOBİ sayısı
					Elektronik eğitim katılımcı sayısı
5.2.5.	BİST A.Ş. GİP Listesi'nde bulunmayan ortaklar tarafından ilave pay satışı yapılabilmesini teminen mevzuat değişikliği yapılacaktır.	BİST A.Ş. (S), SPK, KOSGEB	2015-2016	BİST GİP'te bireysel katılım yatırımcısı lisansına sahip yatırımcıların, girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının, girişim sermayesi yatırım fonlarının ve hakim ortakların pay satışı yapabilmelerine yönelik düzenleme yapılacaktır.	Mevzuat düzenlemesi yapılması

E/P No	Eylem/Proje	Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar	Başlangıç-Bitiş Tarihi	Açıklama	Performans Göstergeleri
5.2.6.	KOBİ'lere yönelik finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin sundukları hizmetlerin yaygınlaştırılması ve tanıtılmasına yönelik etkinlikler düzenlenecektir.	Finansal Kurumlar Birliği (S), BDDK, BTSB, KOSGEB	2015-2018	KOBİ'lere yönelik finansal kiralama, faktöring ve finansman şirketlerinin sundukları hizmetlerin tanıtılması için eğitimler düzenlenecektir. KOBİ'lere faktöring ihracat hizmetinin yaygınlaşması için toplantı ve tanıtım faaliyetleri düzenlenecektir.	Eğitim ve toplantılara katılan KOBİ sayısı
5.2.7.	KOBİ'lerin finansman sorunlarının tespitine yönelik saha araştırması yürütülecektir.	KOSGEB (S), BDDK, Merkez Bankası, TBB, TKBB, Finansal Kurumlar Birliği	2015-2016	KOBİ'lerin uygulamada karşılaştıkları finansman sorunlarının tespitine yönelik bir saha araştırması düzenlenerek, ulaşılan sonuçlar çerçevesinde yeni politika önerileri geliştirilecek ve elde edilen bulgular ilgili tüm paydaşlar ile paylaşılacaktır.	Araştırma ile üretilen tedbirler kapsamında yapılan düzenlemeler
5.2.8.	CISOP kapsamında KOBİ'lere destekler sağlanacaktır.	BSTB (S), KOSGEB, TÜBİTAK	2015-2018	CISOP kapsamında belirlenen öncelik alanları ve sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'lere hibe desteği sağlanacaktır.	Destek Sağlanan KOBİ Sayısı KOBİ'lere Sağlanan Fon Tutarı